

امتحانات ارتقائی - شهریور ۱۳۹۱

مركز مديریت حوزه‌های علمیه

معاونت آموزش

اداره ارزشیابی و امتحانات

پاسخنامه مدارس شهرستان

نام کتاب: از عقیدتنا فی النبوة تا پایان کتاب

لطفاً به همه سؤالات، تستی و ۸ سوال تشرییعی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سوال آخر نمره داده نمی شود (تستی ۱ و تشرییعی ۲ نمره)

سؤالات تستی:

۱. إنَّ الْرَّابطَ بَيْنَ النَّاسِ وَ بَيْنَ رَبِّهِمْ فِي إِعْطَاءِ الْفَيْوِضَاتِ الْبَاطِنَةِ وَ أَخْذُهَا هُوَ أ (ج ۲۱/۲)

د. الإلهامات الالهية ج. الرسول ب. النبي أ. الإمام ■۲. حديث شریف «إنَّ حَافِظَنِي عَلَىٰ (طیب‌اللهم) لیفخران علی سائر الحفظة بكونهما مع علی (طیب‌اللهم) و ذلك أنهما لم يصعدا إلى الله عز وجل بشيء منه فيسخنه»
بر... دلالت می‌کند. د (ج ۶۹/۲)■ أ. نصب امام (طیب‌اللهم) ب. علم امام (طیب‌اللهم) ج. ولایت امام (طیب‌اللهم) د. عصمت و طهارت امام (طیب‌اللهم) ■

۳. عبارت «أشهدكم أنّي بكم مؤمن و بياياكم موّفق»- از زیارت قبر امام حسین (طیب‌اللهم) - به چه چیزی اشاره دارد؟ ب (ج ۱۷۶/۲)

■ أ. محشور شدن امامان (طیب‌اللهم) ب. رجعت امامان (طیب‌اللهم) ■د. حضور امامان (طیب‌اللهم) در شب اول قبر ج. شاهد اعمال بودن امامان (طیب‌اللهم)

۴. تعلق دو نفس به بدن واحد و «رجوع ما بالفعل إلى ما بالقوءة»، از لوازم ... است. ج (ج ۲۶۵/۲)

■ أ. رجعت ب. معاد غير جسمانی ج. تناسخ ■ د. معاد جسمانی

سؤالات تشرییعی:

۱. به نظر شارح، چرا پیامبر باید از نظر صفات، افضل و اکمل امّت خود باشد؟ (ج ۲۶۱/۱)

إنَّ الغرض من بعث النبي حيث كان استكمال نفوس من بعثَ اليه، فاللازم هو أن يكون في الصفات افضل من المبعوث اليهم حتى يتمكن له أن يهدى ويستكملاً لهم، والآ لاما اهتدوا بهدايته وارشاده، ولم يصلوا الى كمالهم وهو نقض للغرض.

* قیل: إن آیة «قُلْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُوَ أَكْبَرُ عَلَيْهِ أَجْرٌ إِلَّا مَوَدَّةً فِي الْقُرْبَىٰ» (شورا/۲۳) مکیّة؛ لأنّها فی سوره الشوری مع آن الحسینین ولدا فی المدینة. (ج ۸۹-۹۰/۲)

۲. اشکال مذکور در عبارت «در تعیین مصدق قربی» را به همراه جواب توضیح دهید. (دو جواب کافی است)

اشکال: این آیه از آنجا که در مکّه نازل شده چون در سوره شوری قرار دارد و این سوره مکّی است و امام حسن و امام حسین (طیب‌اللهم) در مدینه متولد شده‌اند، شامل آنها نمی‌شود و در مورد آنها نیست. جواب: ۱. این آیه مانند بعضی دیگر از آیات سوره شوری - به تصریح اهل فن- در مدینه نازل شده است. ۲. اگر هم در مکه نازل شده باشد می‌تواند در حجه الوداع - وبعد از ولادت آن دو امام - باشد. ۳. بر فرض تسلیم، می‌تواند مانند برخی دیگر از آیات قرآن به صورت قضیه حقیقیه - ونه خارجیه - باشد که بر افراد موجود در آینده منطبق می‌گردد.

* إنَّ البعث و إرسال الرسل هو اللطف الممكّن لا ما اصطلاح في علم الكلام؛ فإنَّ المراد منه هو اللطف المقرب لا الممكّن. (ج ۲۱۳/۱-۲۱۴)

۳. دو نوع لطف مذکور را تعریف کنید. ب. مدعای مذکور در عبارت و دلیل آن را بیان کنید.

أ. لطف مقرّب: ما يقرب العبد إلى الطاعة ويبعده عن المعصية و لا حظ له في التمكين ولا يبلغ الإلقاء. لطف ممكّن: هو اللطف الذي لا يستغني عنه الإنسان أصلًا بخلاف لطف مقرب كه استغنى از آن، معقول است ب. مفاد عبارت: بعثت پیامبران، لطف ممكّن است نه لطف مقرب. دلیل: زیرا انسان بدون وحی و نبوت امکان ندارد که بتواند تنها به کمک عقل، راه سعادت دنیا و آخرت خویش را پیدا کند.

۴. تفاوت علوم امامان (علم‌الله) با علوم دیگران را توضیح دهید. (ج ۵۲-۵۳/۲)

علوم امامان، علوم الهی بوده که محتاج به اکتساب و ترتیب دادن مقدمات نیست بلکه نوری است که بر قلب امام اشراق می‌شود و حقیقت و باطن اشیاء را می‌باید و می‌تواند در یک لحظه از طریق اشراق و تنویر باطن به امام دیگر منتقل شود. در این علوم اختلافی نیست و تجدید نظر در آن راه ندارد و نزد صاحب علم حاضر است و نیاز به تأمل و مراجعت ندارد. و علوم بشری در همه موارد مذکور، با علوم امامان فرق دارد.

۵. مراد از لفظ «مولی»، در «حدیث غدیر» چیست؟ ب. سه فرینه در این باره بیان کنید. ۱۱۵-۱۰۷

أ. به معنای اولویت در تصرف و سرپرستی است. ب. قرائن: ۱. حاضران در غدیر خم این معنا را فهمیده‌اند از جمله خود حضرت علی (علی‌الله) و حسان بن ثابت و قیس ابن سعد بن عباده ۲. فهم ادب و شعر از قرون ۳. استشهاد صحابه و دیگران به این حدیث ۴. صدور حدیث «الست أولى بكم من انفسكم» و ...

* غایة إرشاد الناس إلى مصالحهم و مفاسدهم ملزمة مع غایة إتمام الحجّة؛ و لاتتفك عنّها، و لعله لذا اكتفى المصنف بذكر الملزم و لم يشر إلى اللازم، و كيف كان فكلاهما من الغایات. (ج ۲۱۷/۱)

۶. دو غایت مذکور درباره بعثت انبیاء (علم‌الله) را توضیح داده، ملازمه بین آن دو را بیان کنید.

۱. راهنمایی کردن مردم نسبت به مصالح و مفاسد دنیوی و اخروی آنها، یکی از ثمرات بعثت انبیاء است. ۲. اگر خداوند انبیا را مبعوث نمی‌کرد حجّت بر مردم تمام نمی‌شد زیرا می‌توانستند اعلام کنند که ما مسیر سعادت و شقاوت را نمی‌دانستیم تا موجبات سعادت خود را فراهم کنیم. ملازمه: اتمام حجّت از لوازم ارشاد به مصالح و مفاسد می‌باشد و تا ارشاد صورت نگیرد، اتمام حجّت محقق نمی‌شود.

۷. چرا «معداد»، اعادةً معدوم نیست؟ (ج ۲۴۹/۲)

لأنَّ المفروض بقاء الأرواح في البرزخ، فالارواح لا تكون معدومة حتى تكون اعادتها اعادة المعدوم كما لا يكون أيضاً اعادة أجزاء البدن اعادة المعدوم، لأنَّ الأجزاء المتفقة موجودة معلومة عند الله تعالى ولا يغرب شيء منها عن علمه تعالى مهما تبدل و تغيرت.

۸. با آیه شریفه «أَلَمْ تَرِ إِلَيَّ الَّذِينَ حَرَجُوا مِنْ دِيَرِهِمْ وَهُمُ الْوُفُّ حَدَرَ الْمَوْتَ فَقَالَ لَهُمُ اللَّهُ مُوْتُوا شُمَّ أَحَيْهُمْ» (بقره ۲۴۳) چگونه می‌توان امکان ذاتی رجعت را اثبات کرد؟ (ج ۱۷۳/۲)

بهترین دلیل بر امکان ذاتی رجعت، وقوع آن در امت‌های پیشین است، در آیه شریفه نیز خداوند رجعت گروهی (هفتاد هزار نفر) (را به دنیا پس از مرگ آنان بیان می‌کند.

۹. چرا برای اثبات عصمت انبیاء (علم‌الله) نمی‌توان از دلیل نقلی محض استفاده کرد؟ (ج ۲۳۴/۱)

لأنَّ قبل اثبات العصمة لا يجدى الدليل الشرعى لاحتمال السهو والخطأ في نفس الدليل القائم على العصمة ولا دفع لذلك الاحتمال إذ المفروض في هذا الحال عدم ثبوت العصمة.